

การศึกษาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Quality of Life Study in the Human Resource Management Students, Faculty
of Management Science, Pibulsongkram Rajabhat University

บุญลดา คุณาเวชกิจ*

Boonlada Kunavetchakij

Received : July 4, 2021

Revised : August 3, 2021

Accepted : September 24, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคมด้านสุขภาพ และด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เก็บข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างที่สุ่มได้จำนวน 112 คน ซึ่งเป็นนักศึกษาสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษาที่ 1/2563 ใช้สถิติการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการสนับสนุนทางสังคมด้านสุขภาพ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย กับ คุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม และการถดถอยพหุคูณ (The Stepwise Multiple Regression Analysis) วิเคราะห์ปัจจัยการสนับสนุนทางสังคมด้านสุขภาพ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ผลการศึกษา พบว่า ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมด้านสุขภาพ และด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีขนาดความสัมพันธ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และยังพบว่าปัจจัยด้านการสนับสนุนจากเพื่อน ด้านการสนับสนุนจากผู้ปกครอง ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา และด้านอาคารสถานที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มีสมการพยากรณ์ คือ Y คุณภาพชีวิตของนักศึกษา = $0.764 + 0.237$ (ด้านการสนับสนุนจากผู้ปกครอง) + 0.224 (ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา) + 0.209 (ด้านการสนับสนุนจากเพื่อน) + 0.151 (ด้านอาคารและสถานที่)

คำสำคัญ : คุณภาพชีวิต / ปัจจัยสนับสนุน / นักศึกษา

*อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Lecturer, Faculty of Management Science, Pibulsongkram Rajabhat University

ABSTRACT

This quantitative research aimed to study on health and environment supporting factors in the university affecting the life quality of the undergraduate students in Human Resource Management, Faculty of Management Science, Pibulsongkram Rajabhat University. The data were collected by questionnaires. The sample group was composed of 112 undergraduate students. They were randomly selected from all 1st - 4th year students in Human Resource Management Department, Faculty of Management Science, Pibulsongkram Rajabhat University. The researcher used Pearson's Product Moment Correlation Coefficient as a statistical method to analyze the correlation between health and environment supporting factors in the university and the life quality of the undergraduate students in Human Resource Management Department. The Stepwise Multiple Regression Analysis was also used to analyze health and environment supporting factors affecting the life quality of the undergraduate students in Human Resource Management Department, Faculty of Management Science, Pibulsongkram Rajabhat University. The findings suggested that, based on correlation analysis result, the health supporting factor was correlated with environment supporting factor in the university at a significance level of 0.05. The strength of relationship was at a moderate level. Furthermore, it was found that the support from peers, guardians, student assistance service, buildings, and places of study had an influence on life quality variables of the undergraduate students in Human Resource Management Department, Faculty of Management Science, Pibulsongkram Rajabhat University, and the forecasting equation was as follows : Y (Undergraduate Students' Quality of Life) = $0.764 + 0.237$ (Support from guardians) + 0.224 (Student Assistance Service) + 0.209 (Support from peers) + 0.151 (Building and Places of Study).

Keywords : Quality of Life / Supporting Factor / Undergraduate Student

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาระดับอุดมศึกษาจัดเป็นการศึกษาในระดับสูงและมีความสำคัญในระบบการศึกษา ดังระบุไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520 (Jaiprasart, 1991) หมวด 2 ข้อ 33 ว่า “การศึกษาระดับอุดมศึกษามุ่งพัฒนาความเจริญงอกงามทางสติปัญญาและความคิดเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ มุ่งสร้างสรรค์กำลังคนในระดับวิชาการและวิชาชีพขั้นสูงเพื่อพัฒนาประเทศ และมุ่งพัฒนาคนให้เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม ความรู้และความเข้าใจในศิลปวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอันมีคุณค่าแก่บุคคลและประเทศชาติ” สำหรับสถาบันที่ต้องเข้ามาทำหน้าที่ในการอบรมให้เป็นไปตามเป้าประสงค์ก็คือ สถาบันการศึกษาซึ่งเป็นสถานที่ที่ให้การศึกษากับประชาชนในชาติ สถาบันการศึกษาในปัจจุบันมีความหมายครอบคลุม ถึงองค์ประกอบสำคัญๆ มากมาย ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียนบรรยากาศในสถานศึกษา หลักสูตรการจัดการเรียน การสอน เพื่อช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่เกิดประโยชน์สูงสุด แก่ตัวผู้เรียน ทั้งยังเป็นแหล่งที่ช่วยหล่อหลอมพัฒนาบุคลิกภาพที่กลมกลืนให้เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียน ไม่มุ่งเฉพาะแต่การพัฒนาในด้านความรู้และสติปัญญาเพียงด้านเดียวเท่านั้น (Suwanatat, 1992)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามเป็นมหาวิทยาลัยท้องถิ่นที่มุ่งผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ทั้งในการดำเนินชีวิตและการทำงาน รวมถึงให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในรั้วมหาวิทยาลัย เพราะเชื่อมั่นว่าในการผลิตบัณฑิตนั้นจะต้องผลิตออกมาให้มีคุณภาพในทุกๆ ด้าน ทุกคนในมหาวิทยาลัยต่างมุ่งพัฒนาและใส่ใจนักศึกษา โดยเฉพาะคณะวิทยาการจัดการซึ่งเป็นคณะที่มีการจัดการเรียนการสอนในด้านบริหารธุรกิจหลายสาขาจึงเป็นคณะที่เป็นที่นิยมอันดับ 1 ในการเลือกเข้าศึกษาต่อ ซึ่งสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์นั้นเป็นหนึ่งในสาขาที่มีผู้ให้ความสนใจเป็นจำนวนมาก อันเนื่องมาจากปัจจุบันเรื่องของการจัดการคนเป็นเรื่องที่สำคัญมาก เพราะคนเป็นทรัพยากรที่สำคัญและมีคุณค่าสูงสุดในองค์กร เป็นเรื่องที่น่าศึกษาและน่าเรียนรู้ และเป็นสาขาที่สามารถมองเห็นแนวทางในการพัฒนาองค์กรได้มากที่สุด เนื่องจากการทำงานในฐานะนักทรัพยากรมนุษย์ในปัจจุบันถือได้ว่าเป็นหุ้นส่วนทางความคิดในการดำเนินธุรกิจควบคู่ไปกับเจ้าของกิจการ อีกทั้งยังเป็นการงานที่ได้พัฒนาตนเอง และพัฒนาคุณภาพของคนในองค์กรไปพร้อมกัน นับเป็นสาขาที่ท้าทายและตอบโจทย์ความต้องการของผู้ประกอบการ เจ้าขององค์กรได้อย่างแท้จริง

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงทำการศึกษามีปัจจัยด้านใดบ้างที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาฯ ซึ่งส่งผลให้นักศึกษาสามารถพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพและมีความสุขในการใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยต่อไป

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมด้านสุขภาพ และด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย กับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
2. เพื่อศึกษาการสนับสนุนทางสังคมด้านสุขภาพ และด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มประชากรเป้าหมายในครั้งนี้ คือ นักศึกษาด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์คณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ชั้นปีที่ 1-4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 180 คน คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 112 คน และการสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage random sampling) โดยขั้นที่ 1 สุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จากประชากรตามปีการศึกษาได้ 4 กลุ่ม ผู้วิจัยคำนวณหาสัดส่วน (Proportion to size) ของการสุ่มตัวอย่างทั้งหมด ขั้นที่ 2 สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) การสุ่มเลือกจากประชากรตามเพศ ชาย และ หญิง
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยขอความร่วมมือจากนักศึกษาในการตอบแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามที่เก็บได้มาตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ จากนั้นนำแบบสอบถามที่ถูกต้องสมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ
3. ทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการสนับสนุนทางสังคมด้านสุขภาพ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย กับ คุณภาพชีวิตของนักศึกษาด้านการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการ

จัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ผู้วิจัยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ ปัจจัยการสนับสนุนทางสังคมด้านสุขภาพ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (The Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการสนับสนุนทางสังคมด้านสุขภาพและสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษา

1. การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการได้รับการสนับสนุนทางสังคมด้านสุขภาพกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษา โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคมด้านสุขภาพกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษา

การสนับสนุนทางสังคมด้านสุขภาพ	Pearson Correlation	Sig. (2-tailed)	ทิศทาง	ระดับความสัมพันธ์
ผู้ปกครอง	0.554*	0.000	เดียวกัน	ปานกลาง
อาจารย์	0.584*	0.000	เดียวกัน	ปานกลาง
บุคลากรสาธารณสุข	0.435*	0.000	เดียวกัน	ปานกลาง
เพื่อน	0.619*	0.000	เดียวกัน	ปานกลาง
สื่อสารมวลชน	0.321*	0.000	เดียวกัน	ปานกลาง
ด้านสุขภาพ โดยรวม	0.666*	0.000	เดียวกัน	ปานกลาง

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 1 พบว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคมด้านสุขภาพ มีค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 นั่นคือปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่าปัจจัยการสนับสนุนทางสังคมด้านสุขภาพมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ในระดับปานกลาง กล่าวคือ เมื่อนักศึกษาได้รับการสนับสนุนทางสังคมด้านสุขภาพเพิ่มมากขึ้น จะมีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาเพิ่มขึ้น เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการสนับสนุนจากผู้ปกครอง อาจารย์ บุคลากรสาธารณสุขเพื่อน และสื่อสารมวลชน ทุกด้านมีค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 นั่นคือ ปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) หมายความว่าด้านการสนับสนุนจากผู้ปกครอง อาจารย์ บุคลากรสาธารณสุขเพื่อน และสื่อสารมวลชนมีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กล่าวคือ เมื่อนักศึกษาได้รับการสนับสนุนทางสังคมด้านสุขภาพในด้านการสนับสนุนจากผู้ปกครอง อาจารย์ บุคลากรสาธารณสุข เพื่อน และสื่อสารมวลชน เพิ่มมากขึ้นจะมีผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาเพิ่มขึ้น

2. การวิเคราะห์ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคมด้านสุขภาพและสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์

ตัวพยากรณ์	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	B	S.E.	Beta		
คงที่	0.764	0.263		2.909	0.04
ด้านการสนับสนุนจากผู้ปกครอง	0.237	0.073	0.250	3.254	0.002
ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา	0.224	0.072	0.242	3.110	0.002
ด้านการสนับสนุนจากเพื่อน	0.209	0.065	0.268	3.222	0.002
ด้านอาคารและสถานที่	0.151	0.049	0.234	3.070	0.003

R = .755, R² = .570, Adjusted R² = .554, S.E._{est} = .287, F = 35.523

จากตารางที่ 2 พบว่า ด้านการสนับสนุนจากผู้ปกครอง ด้านการให้บริการแก่นักศึกษาด้านการสนับสนุนจากเพื่อน ด้านอาคารและสถานที่ ของนักศึกษาสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ สามารถรวมพยากรณ์คุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยสามารถอธิบายความผันแปรของคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ได้ ร้อยละ 57.0 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่สามารถทำนายคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ได้ดีที่สุดคือด้านการสนับสนุนจากเพื่อน (Beta = .27) รองลงมาได้แก่ด้านการสนับสนุนจากผู้ปกครอง (Beta = .25) ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา (Beta = .24) และด้านอาคารและสถานที่ (Beta = .23) ตามลำดับ สามารถสร้างสมการพยากรณ์คุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

Y คุณภาพชีวิตของนักศึกษา = 0.764 + .237 (ด้านการสนับสนุนจากผู้ปกครอง) + .224 (ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา) + .209 (ด้านการสนับสนุนจากเพื่อน) + .151 (ด้านอาคารและสถานที่)

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

Z คุณภาพชีวิตของนักศึกษา = .250 (ด้านการสนับสนุนจากผู้ปกครอง) + .242 (ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา) + .268 (ด้านการสนับสนุนจากเพื่อน) + .234 (ด้านอาคารและสถานที่)

จากสมการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ โดยทดสอบความแตกต่างของค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเมื่อเพิ่มปัจจัยทีละตัว ปรากฏดังนี้

1) ถ้าตัวแปรด้านการสนับสนุนจากผู้ปกครองมีหน่วยเพิ่มขึ้น จะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ เพิ่มขึ้น .250 หน่วย มีทิศทางเดียวกับผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์โดยให้ตัวแปรอื่นๆ มีค่าคงที่

2) ถ้าตัวแปรด้านการให้บริการแก่นักศึกษามีหน่วยเพิ่มขึ้น จะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษา สาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ เพิ่มขึ้น .242 หน่วย มีทิศทางเดียวกับผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์โดยให้ตัวแปรอื่นๆ มีค่าคงที่

3) ถ้าตัวแปรด้านการสนับสนุนจากเพื่อนมีหน่วยเพิ่มขึ้น จะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษา สาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ เพิ่มขึ้น .268 หน่วย มีทิศทางเดียวกับผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์โดยให้ตัวแปรอื่นๆ มีค่าคงที่

4) ถ้าตัวแปรด้านอาคารและสถานที่มีหน่วยเพิ่มขึ้น จะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ เพิ่มขึ้น .234 หน่วย มีทิศทางเดียวกับผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์โดยให้ตัวแปรอื่นๆ มีค่าคงที่

ดังนั้น ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคมด้านสุขภาพและสภาพแวดล้อมส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ตัวแปรที่มีอำนาจในการพยากรณ์คุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ได้แก่ ด้านการสนับสนุนจากผู้ปกครอง ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา ด้านการสนับสนุนจากเพื่อน และด้านอาคารและสถานที่ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนทางสังคมด้านสุขภาพ และด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย กับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม พบว่า

1. การสนับสนุนทางสังคมด้านสุขภาพ ซึ่งได้แก่ การสนับสนุนจากผู้ปกครอง อาจารย์ บุคลากร สาธารณสุข เพื่อน และสื่อสารมวลชน มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกในระดับปานกลาง กับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม โดยเฉพาะในช่วงการแพร่ระบาดของโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาทั้งในด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต กล่าวคือ คุณภาพชีวิตที่ดีจะเกิดขึ้นได้นั้นคุณภาพชีวิตจะต้องได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากบุคคลหลายฝ่าย นับตั้งแต่ผู้ปกครอง อาจารย์ บุคลากรสาธารณสุข เพื่อน และสื่อสารมวลชน จะต้องเข้ามามีส่วนช่วยเหลือ ทั้งด้านการดูแล เอาใจใส่ ด้านข้อมูลข่าวสาร การให้ความรู้ รวมถึงการให้คำปรึกษาแนะนำ ที่จะทำให้นักศึกษาตัดสินใจในการปฏิบัติตามเพื่อการมีสุขภาพที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ Sakbunditsakul (1998) ที่พบว่าการสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของสตรีที่ใช้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรมสิ่งทอ จังหวัดสระบุรี

2. ด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย ซึ่งได้แก่ การบริหาร การเรียนการสอน ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา ด้านสังคมในกลุ่มเพื่อน และด้านอาคารสถานที่ มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกในระดับปานกลางกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม กล่าวคือ หากสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยดีก็จะส่งผลแนวโน้มให้คุณภาพชีวิตของนักศึกษาไปในทางที่ดี แต่ในทางกลับกันหากสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยไม่ดี ก็จะส่งผลแนวโน้มให้คุณภาพชีวิตของนักศึกษาไม่ดีขึ้นไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ Riebtawee (2005) ได้ศึกษาองค์ประกอบมีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาปริญญาตรี จากการศึกษาพบว่า องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพของมหาวิทยาลัยสัมพันธ์ภาพระหว่างเพื่อน และสัมพันธ์ภาพระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ อีกทั้งยังสอดคล้องกับ Thongtumluing (2009) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตในโรงเรียนของนักเรียนระดับชั้น

มัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง จากการศึกษาพบว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตในโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($r=0.275$) อีกทั้งยังสอดคล้องกับ Sripuak (2017) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมกับคุณภาพชีวิตของนักเรียนเตรียมทหารกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียนโรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ จากการศึกษาพบว่า สภาพแวดล้อมในกองพันนักเรียนที่ 2 กรมนักเรียนโรงเรียนเตรียมทหาร มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับคุณภาพชีวิตทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านสังคม และด้านจิตวิทยา และสอดคล้องกับ Kamolnai (2007) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา จังหวัดหนองคาย จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพชีวิตนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการศึกษาการสนับสนุนทางสังคมด้านสุขภาพ และด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ด้วยการใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของตัวพยากรณ์ทั้ง 4 ตัวคือ ด้านการสนับสนุนจากผู้ปกครอง ด้านการให้บริการแก่นักศึกษา ด้านการสนับสนุนจากเพื่อน และด้านอาคารสถานที่ โดยตัวแปรทั้ง 4 ตัวมีอำนาจพยากรณ์คุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ได้ร้อยละ 57 และมีความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์หรือประมาณค่าคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เท่ากับ .287 ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนทางสังคมด้านสุขภาพ และด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของนักศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ Horayangkura (1992) ที่กล่าวว่า ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จะก่อให้เกิดโอกาสซึ่งเป็นสิ่งเร้าที่ทำให้มนุษย์เกิด พฤติกรรมที่เข้มแข็งจะก่อให้เกิดคุณสมบัติต่างๆ เช่น ความซับซ้อน ความง่าย ลักษณะกำกวม ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้จะมีผลต่อการเรียนรู้การพิจารณาการคิด เป็นต้น และสอดคล้องกับ Hendershott, Wright & Handerson (1992, pp.11-19) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนักศึกษามหาวิทยาลัย โดยวิเคราะห์ลักษณะความสัมพันธ์ของข้อมูลประชากรของนักศึกษากับการประเมินเชิงจิตวิสัยของการใช้ชีวิตโดยทั่วไปในภาพรวมและรายด้าน รวมถึงผลทั้งทางตรงและทางอ้อมของตัวแปรอิสระที่มีต่อ ความเป็นอยู่ที่ดีซึ่งเป็นตัวแปรตามซึ่งถูกแบ่งออกเป็น 5 องค์ประกอบ คือ 1) ชีวิตการเรียน (Academic Life) เป็นการวัดสิ่งที่เกี่ยวข้องกับตัวนักศึกษาในเชิงวิชาการ สภาพแวดล้อมในการเรียน 2) ชีวิตสังคม (Student Social Life) คือ การแสดงหรือการกระทำกิจกรรมต่างๆ ของนักศึกษา ทั้งในและนอกมหาวิทยาลัย การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่จัดขึ้น 3) ที่อยู่อาศัย (Housing) สภาพแวดล้อมของที่อยู่ เช่น หอพัก 4) ความสัมพันธ์กับเพื่อน (Student Relationships) 5) บริการที่ได้รับ (Student Services) ประกอบด้วย อาหาร ความปลอดภัย การให้คำปรึกษา สุขภาพ ศูนย์ทางศาสนา ศูนย์บริการศึกษานานาชาติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษา พบว่า นักศึกษาควรได้รับการสนับสนุนทางสังคมด้านสุขภาพไปสู่ระดับมาก ถึงมากที่สุด และตลอดไป เพราะสุขภาพที่ดีเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการดำเนินกิจกรรมทุกด้าน โดยเฉพาะในวัยของนักศึกษามีแนวโน้มที่จะนำไปสู่การใช้ชีวิตที่ดี ที่มีร่างกาย จิตใจที่แข็งแรงพร้อมที่จะก้าวเข้าสู่การทำงาน และสร้างครอบครัวที่ดีต่อไป ดังนั้น

1. ผู้ปกครอง ควรเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการดูแลและส่งเสริมสุขภาพของนักศึกษา โดยอาจจะต้องหากิจกรรมทำร่วมกัน เช่นการออกกำลังกายร่วมกันบ่อยขึ้น รวมทั้งอาจต้องทำตนเองให้เป็นแบบอย่างที่ดีในด้านสุขภาพให้แก่นักศึกษา

2. อาจารย์ ควรมีการกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในมหาวิทยาลัยให้มีความรู้ความเข้าใจในการสร้างเสริมสุขภาพที่ดี อาจมีการรณรงค์ส่งเสริมให้มีกิจกรรมเพื่อสุขภาพรวมถึงมีการดูแลสุขภาพของนักศึกษาควบคู่ไปกับแผนการเรียนการสอนในหลักสูตร

3. บุคลากรด้านสาธารณสุข อาจต้องเข้ามาร่วมกันจัดกิจกรรมเพื่อสร้างองค์ความรู้ที่ถูกต้องในการดูแลสุขภาพ รวมถึงร่วมกันพัฒนาสิ่งแวดล้อมของมหาวิทยาลัยฯ และชุมชนให้เอื้อต่อการสร้างสุขภาพ หรืออาจจัดตั้งเป็นการร่วกลุ่มหรือชมรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมทางด้านสุขภาพ

4. เพื่อนนักศึกษา นับเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญมากในกลุ่มนักศึกษา มีส่วนสำคัญในการเปลี่ยนแปลงความเชื่อ พฤติกรรมในการใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัย ดังนั้น คำแนะนำ หรือการชักชวน กระตุ้นจากเพื่อนจึงเป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน ดังนั้นมหาวิทยาลัยฯ ควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างสุขภาพเป็นแบบทีม ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการรวมกลุ่มสมาชิกระหว่างเพื่อนร่วมกันทำกิจกรรมร่วมกันในเชิงสร้างสรรค์

5. นักศึกษาควรมีสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัยทุกด้านอยู่ระดับมาก ถึงมากที่สุด เพราะสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยที่ดีเป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้นักศึกษามีกำลังใจในการเรียน และเอื้อต่อการเรียนเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้นเพื่อให้เกิดความพร้อมที่จะเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการสนับสนุนทางสังคมด้านสุขภาพ และด้านสภาพแวดล้อมในมหาวิทยาลัย กับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาสาขาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพื่อให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นพบว่า

1. ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่อาจมีความสัมพันธ์หรืออาจส่งผลกับคุณภาพชีวิตของนักศึกษาในด้านต่าง ๆ เช่น ความเครียด ปัจจัยการดูแลตนเอง สถานะทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมภายในครอบครัว เป็นต้น เพื่อทำให้คณะฯ สามารถนำผลการวิจัยมาปรับปรุงการดูแล และส่งเสริมคุณภาพชีวิตของนักศึกษาให้ดียิ่งขึ้นไป

2. ควรทำการวิจัยผสมผสานระหว่างวิจัยเชิงปริมาณและวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่สามารถนำไปขยายขอบเขตการวิจัยให้มากขึ้นและทราบประเด็นที่แตกต่างของการศึกษาเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลที่หลายหลายสามารถนำไปพัฒนาแผนกลยุทธ์ในด้านการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และสามารถนำข้อมูลนี้ไปวิเคราะห์เพื่อนำไปใช้เป็นประโยชน์ในงานด้านอื่นที่เกี่ยวข้องต่อไป

References

- Hendershott, A.B., Wright, S.P. & Henderson, D. (1992). Quality of life Correlates for University Students. *National Association of Student Personnel Administrators Journal*, 30(1), 11-19.
- Horayangkura, V. (1992). *Human behavior and environment: Behavioral basis for design and planning*. Bangkok : Chulalongkorn University Press
- Jaiprasart, P. (1991). *Lifestyles of undergraduate students in Chiang Mai University*. Master's thesis, Srinakharinwirot University.

- Kamolnai, K. (2007). **The factors affecting the quality of life of student at the lower-vocational certificate (LVC) level under the office of Nong Khai Provincial vocational education committee.** Master's thesis, Mahasarakham University.
- Riebtawee, N. (2005). **Factors affecting on life quality of undergraduate students of the Faculty of Liberal Arts, Thammasat University, Bangkok.** Master's thesis, Srinakharinwirot University.
- Sakbunditsakul, W. (1998). **Social Support and Health Promoting Behavior of Female Workers in The Textile Industry in Saraburi Province.** Master's thesis, Mahidol University.
- Sripuak, S. (2017). **The Relationship Between Environment and Quality of Life Among Cadets at 2nd Battalion, Student Division, Armed Forces Academies Preparatory School, National Defence Studies Institute.** Master's thesis, of Public Administration Burapha University.
- Suwanatat, J. (1992). **Special Edition of Academic Articles 1982-1992 : 37th Anniversary of the Behavioral Science Research Institute.** Bangkok : Behavioral Science Research Institute Srinakharinwirot University.
- Thongtumluing, K. (2009). **Factors influencing the quality of life in school of high school students at Ramkhamhaeng University demonstration school.** Master's thesis, Ramkhamhaeng University.